

COMPETENȚA PEDAGOGICĂ DIGITALĂ –

COMPONENTĂ A PROFILULUI ABSOLVENTULUI DE LICEU PEDAGOGIC

Prof. Țăndăreanu Tania Ștefania, Prof. Vladimirescu Simona,
Prof. Goiceanu Sandu- Colegiul Național Pedagogic ”Ștefan
Velovan” Craiova

În perioada pandemiei, metoda tradițională de învățare a fost sistată la nivel mondial, majoritatea instituțiilor de învățământ fiind nevoite să treacă, într-un mod rapid, la metode digitale, într-un mediu de învățare online. Dincolo de acest aspect, totuși, metodele de învățare digitale sunt determinate de schimbările condițiilor sociale și economice existente, care duc la evenimente neprevăzute și la nevoia de adaptare la schimbările ce intervin. Predarea online necesită un foarte bun echilibru între deținerea competențelor didactice și a cunoștințelor tehnice specifice. Predarea online, comparativ cu predarea față în față, devine o opțiune din ce în ce mai prezentă în ultimii ani în toate sistemele educaționale, aducând multe beneficii atât cadrelor didactice, care, pe lângă abilitățile profesionale didactice, doresc să-și continue formarea profesională prin dobândirea de noi abilități, cât și elevilor, deoarece sprijină flexibilizarea, individualizarea și eficientizarea învățării.

Pe măsură ce profesia didactică se confruntă cu cerințele unei societăți aflate într-o continuă schimbare, profesorii au nevoie de un set de competențe din ce în ce mai larg și mai complex. În special, omniprezența dispozitivelor digitale și rolul de a ajuta elevii să devină competenți, inclusiv digital, în societatea actuală și pentru profesiile viitorului, impun cadrelor didactice să-și dezvolte propriile competențe digitale la un nivel cât mai avansat. La nivel internațional și național, au fost dezvoltate o serie de strategii, instrumente de autoevaluare și programe de formare a competențelor digitale menite să crească atât nivelul de competențe digitale ale profesorilor, cât și capacitățile acestora de autoevaluare.

Educația digitală are avantaje multiple, cu precădere din perspectiva resurselor umane și a celor financiare, reprezentând, pe de-o parte, o metodă de creștere a eficienței activităților de predare-învățare-evaluare (rentabilitate crescută din punct de vedere financiar și flexibilizarea timpului alocat pentru activități didactice), cât și, pe de altă parte, un sprijin suplimentar pentru elevi și profesori de a accesa resurse educaționale, subiecte noi, de interes pentru generația actuală de elevi, instrumente tehnice de actualitate și metode didactice inovative. Cu toate acestea, educația online nu este lipsită de provocări: lipsa platformelor de

învățare cu acces gratuit, universal, lipsa resurselor educaționale deschise pentru toate disciplinele și pentru toate nivelurile de educație, adaptarea insuficientă la nevoile copiilor în risc de excluziune sau a celor cu oportunități reduse etc. reprezintă doar câteva dintre obstacolele pe care intervențiile strategice trebuie să le înlăture.

Când ne referim la **pedagogie digitală** avem în vedere o gamă largă de concepte, situații educative, tehnici, metode și strategii didactice, resurse și contexte, instrumente și aplicații educaționale din sfera unei arii denumită în diverse variante interschimbabile sau particularizări, cum ar fi instruire asistată de calculator, educație mediată de computer, pedagogie mediată de tehnologie, medii virtuale de învățare/ instruire, curriculum digital, educație la distanță, e-learning, învățare online/ pedagogie online, web-based learning, pedagogie în cyberspațiu sau *cyber pedagogy*, pedagogie multimedia, pedagogia favorizată de resurse educaționale deschise (*OER-enabled pedagogy*), pedagogie în mediul electronic (*electronically-enabled pedagogy*), pedagogie hibridă.

Pedagogia digitală este partea pedagogiei care studiază proiectarea, desfășurarea și evaluarea situațiilor educative cu o componentă semnificativă de tehnologii digitale, precum și condițiile necesare pentru desfășurarea acestora. Vizează, în principal, teme precum: interacțiuni sincron și asincron în medii virtuale și mixte de învățare, platforme și instrumente de management al învățării, resurse educaționale digitale, valențe educaționale ale diverselor aplicații și instrumente digitale, asistenți virtuali pentru învățare și predare, competențele digitale ale cadrelor didactice, politici educaționale și programe specifice.

În esență, pedagogia digitală se ocupă de educație – principii și legități, caracteristici, limite – iar specificul domeniului este dat de nota distinctivă pe care componenta digitală o adaugă metodelor didactice, evaluării progresului școlar, conținuturilor, condițiilor învățării, precum și măsura în care contribuie la eficientizarea acestora. În situațiile în care o experiență de predare, învățare și/sau evaluare asistată de tehnologii digitale nu poate fi transpusă în „mediul analogic” fără a-i altera esența (obiectivele de învățare și/sau strategia didactică), atunci putem vorbi de inovație exclusivă domeniului de studiu al pedagogiei digitale.

Totuși, pedagogia digitală nu este o nouă știință a educației, ci o parte a pedagogiei, o componentă a sistemului științelor educației.

În practica educațională de profil, elevii de la clasele cu profil pedagogic, susțin lecții curente și activități demonstrative incluzând, din ce în ce mai mult, resurse digitale, determinând participarea interactivă și implicarea noilor tehnologii de comunicare și informare în demersul instructiv educativ.

Astfel, cadrele didactice trebuie să înțeleagă conceptele cheie și beneficiile utilizării instrumentelor IT&C în vederea susținerii și îmbunătățirii procesului de predare, învățare și evaluare în sala de clasă, să identifice regulile de bază în planificarea unei lecții utilizând soluții IT&C., să înțeleagă conceptele de bază legate de sănătate, siguranță și securitate în utilizarea soluțiilor IT&C în educație, să definească resursele IT&C ce pot fi utilizate în sala de clasă pentru susținerea și îmbunătățirea procesului de predare, învățare și evaluare, să înțeleagă modul de obținere și evaluare a resurselor IT&C pentru a sprijini și îmbunătăți procesul de predare, învățare și evaluare, să identifice principalele caracteristici ale tehnologiilor educaționale și să utilizeze caracteristicile de bază ale unei platforme educaționale.

Bibliografie:

- Apostolache Roxana, ***Competența pedagogică digitală***, Editura Polirom, Iași, 2022;
- Constantin Cucos, Ion-Ovidiu Panisoara, Olimpiu Istrate, Ciprian Ceobanu, ***Educație digitală***, Editura Polirom, Iași, 2022;
- <https://www.wikipedia.org/>